

Gospo gubernatorko so prijeli krči, a stric se razjezi, izplača učitelja in zapove, da ga drugi dan odpelejo v Ocel. Glejte, tako so spodili našega učitelja.

(Konec prih.)

Novice.

— **Osebne vesti.** Deželni glavar goriški dr. Alojzij vitez Pajer je dobil komturjev križec Leopoldovega reda, deželnega glavarja namestnik dr. Anton Gregorčič in dež. odbornik dr. Jos. Abram sta dobila red železne krone tretje vrste. Nadalje so med drugimi dobili: viteški križec Franc. Jožefovega reda veleposestnik gosp. Josip Fabiani v Kobilu; zlati zaslužni križec nadučitelj gosp. Anton Jakobi v Gorici, župan gosp. Anton pl. Monari v Šempasu in vpo-kojeni duhovnik gosp. Josip Mašera v Tolminu; srebrni zaslužni križec: župan v Povirju gosp. A. Kocjan, župan v Logu, gosp. Martin Černuta in načelnik cestnega odbora v Komnu gosp. Josip Kovačič, Elizabetin red je dobila poštarica v Sežani g. Evfemija Mahorčič; srebrni zaslužni križec s krono so dobili: župan v Skrbini gosp. Josip Pipan, župan v Trnovem gosp. Fr. Peršič, župan v Št. Andrežu gosp. Andrej Lutman, nadučitelj v Nabežini gosp. Fr. Tomšič, učitelj v Breginju gosp. Anton Stres in župan v Šebreljah gosp. Andrej Rejc.

— **Cerkvene vesti.** Stolnim proštom lavantinske škofije je imenovan gosp. stolni dekan Lavrencij Hery v Mariboru. — Kurat v bolnici v Ljubljani, gosp. Karol Heidrich je bil povodom svoje 70letnice imenovan knezošk. konzistorijalnim svetnikom.

— **Častno občanstvo** ie podelila radeška občina knezu E. A. Wredeju v Radečah.

— **Častno svetinjo** za štiridesetletno zvesto službovanje je priznal deželni predsednik dvornemu svetniku gosp. Jos. Šumanu in nadučitelju v Višnji gori gosp. Janko Škrbicu.

— **Poročil** se je v Ljubljani odvetniški kandidat gosp. Ivan Milan Hribar z gđ. Berto Šleglovo. Poročil ju je gosp. Spinčič. Novoporočencema naše čestitke!

— **Električna železnica v Ljubljani.** Železniško ministrstvo je odobrilo od tvrdke Siemens & Halske predložene detaljne načrte za lopo vozov in delavnico v Ljubljani.

— **Premije za posle.** Kmetijska družba za Kranjsko podeli 2. decembra t. l. 10 premij po 20 kron starim zvestim poslom na deželi. Prošnje je doposlati do 25. t. m. osrednjemu odboru.

— **Mestni šolski svet ljubljanski** se je glede vprašanja c.kr. deželnega šolskega sveta o vpeljavi kvalifikacijskih tabel za učitelje izrekel, naj se take tabele vpeljejo, in naj bi vsak učitelj imel vpogled v svojo kvalifikacijsko tabelo.

— **Umetniško razstavo** je obiskalo od 15. septembra do zaključka razstave 5056 oseb.

— **Novo gasilno društvo** se snuje v Stražišču pri Kranju. Občinski zastop je dovolil v ta namen 400 kron.

— **Shod zaupnikov katoliškonarodne stranke** se je vršil dne 7. novembra. Shod je odobril kandidature gg. dr. Šusteršiča, Pfeiferja, Pogačnika, Povšeta, Vencajca in Žitnika.

— **Predilnico in tkalnico** namerava graditi posestnik mlina v Kranju gosp. Tomaž Pavšlar. Tovarna bo stala ob Savi blizu Otoč. Komisionalni ogled bo 5. decembra.

— **Pri občinski volitvi v Lukovici** dne 15. oktobra bili so v odbor voljeni gg.: Vevar Martint Mlakar Luka, Bevc Jožef, Rahne Janko, Rus Jožef, Petek Jurij, Capuder Franc, Kremžar Eranc, Capuder Pavel, Gostič Valentin, Berk Janez in Marolt Franc. — Pri volitvi starešinstva dne 28. oktobra pa je bil soglasno voljen dosedanji župan gosp. Luka Mlakar, svetovalcema gg. Martin Veber in Luka Bevc.

— **Volilno gibanje** je postalo jako živahno. Katoliška stranka je priredila že več shodov, a vse le pod roko, na skrivnem, tako da nihče ni zanje vedel, razen zaupno povabljenih povse zanesljivih somišljenikov. Tako se je stranka ognila eventualnosti, da pridejo na shod tudi nasprotniki. Narodna stranka je priredila shod na Glincah, a ker ga je javno razglasila v listih, je prišlo nekaj več socialnih demokratov in krščanskih socialistov, kakor je bilo domačih volilcev in ti so potem skupno postopali proti narodnjakom. To se seve tudi katoliški stranki lahko zgodi. V Kranju bodo imeli te dni zaupni shod, da postavijo kandidata za gorenjske kmetijske občine proti gosp. Pogačniku.

— **Novo šolsko poslopje** bodo zidali v Toplicah-Zagorju. Poslopje bo veljalo 100.000 kron.

— **Nemška dekliška šola v Ljubljani**, ki je bila doslej šestrazrednica, se razširi v osemrazrednico.

— **Nova brzojavna postaja** se je otvorila dne 27. oktobra t. l. v Gorenji vasi v političnem okraju Kranjskem. Postaja, ki ima omejeno dnevno službo, je združena s tamšnjim poštnim uradom.

— **Premogokop v Kočevju.** Trboveljska družba hoče razširiti kopanje premoga v Kočevju, in bo vsled tega pomnožila število delavcev. Večji oddelek delavcev je že prišel v Kočevje. Društvo je najelo Italijane iz Abruc in hoče sezidati letos štiri, prihodnje leto pa deset delavskih hiš.

— **Društvo za pospeševanje obdelovanja ljubljanskega barja** se je ustanovilo v Ljubljani in je deželna vlada dotična pravila že odobrila. Namen društvu je, pospeševati obdelovanje sveta in porabo šote na ljubljanskem barju in hoče doseči svoj namen s tem, da bo: a) sklicevalo zborovanja (shode), b) izdajalo poučne strokovne liste in spise, c) prirejalo strokovne učne tečaje in potovalna predavanja, d) napravljalo poskuse radi izboljšanja obdelovanja barjanskega sveta, e) pospeševalo dobivanje in porabo šote, f) posredovalo za člane pri nakupu umetnih gnojil, kmetijskih semen, kmetijskega orodja in strojev ter drugih kmetijskih potrebščin; g) ustanovilo za člane Raiffeisenovo posojilnico, h) pobiralo letne prispevke od rednih članov po določenih občnega zbora, i) izposlovalo subvencije od države, dežele in družih faktorjev, k) izrekalo priznanje ali podeljevalo premije za zaslužno delovanje glede obdelovanja barja, l) podpiralo svoje člane s svetom in delovanjem v vseh zadevah, ki so v zvezi z njihovimi barjanskimi posestvi in m) uporabljalo vse, kar bi v zakonitih mejah utegnito pospeševati društvene namene. Osnovno zborovanje bo dne 8. t. m. ob 11. dopoldne v dvorani Mestnega doma v Ljubljani.

— **Skladni volilni kraji za prihodnje državno-zbojske volitve.** Po veljavnem zakonu ima v kmetijskih občinah vsaka selska občina, ki ima nad 500 stanovnikov, zase poseben volilni kraj. Selske občine, ki imajo le 500 ali manj stanovnikov, volijo praviloma zložene z najbližjimi kmetijskimi občinami istega sodnega okraja v skladnih volilnih krajih katere sestavi deželna vlada po zaslišanju deželnega odbora. Kakor je razvidno iz razglasa deželnega predsedništva z dne 24. oktobra t. l. so za tiste selske občine, ki nimajo nad 500 prebivalcev, že določeni skladni okraji, in sicer bode 1. v ilirsko-bistriškem sodnem okraju volilni kraj Prem za občine: Prem, Čeplje, Janžovo Brdo, Kilovče, Ratežovo Brdo in Smerje; 2. v senožeškem sodnem okraju volilni kraj Britof

za občine Britof, Famlje in Gorenje Vreme, a volilni kraj Senožče za občine Laže, Dolenjavo in Sinadole; 3. v vipavskem sodnem okraju bodo volilni kraji Št. Vid za občino Podrago; Vipava za občine Slap, Lože, Goče in Erzelj; Šturje za občino Ustje; 4. v kočevskem sodnem okraju bodo volilni kraji Nemška Loka za občine Nemška Loka, Knežja Lipa in Unterlag; Lienfeld za občino Schwarzenbach; Borovec za občine Borovec, Kočevska Reka in Briga; Gotenice za Koče; 5. v ribniškem sodnem okraju bosta volilna kraja Loški Potok za Goro in Sušje za Velike Poljane; 6. v kranjskem sodnem okraju bo volilni kraj Voglje za Hrastje; 7. v ljubljanskem sodnem okraju bo volilni kraj Slivnica za Račno; 8. v litijem sodnem okraju bo volilni kraj Kandrše za Kolovrat; 9. v zatiškem sodnem okraju bodo volilni kraji Veliki Gaber za občine Stehanja vas, Zagorica, Podboršt in Prapreče, Dob za Radohovo vas, Bukovice in Črešnjice ter za Velike Peče, Zalina za Luče, Križno vas in Dedni dol, Krka za Muljavo, Št. Vid za Drago, Gorenjo vas in Hudo, Polica za Leskovec; 10. v idrijskem sodnem okraju bosta volilna kraja: Dole za Godovič in Vojsko za Čekovnik; 11. v radovljiskem sodnem okraju bo volilni kraj Lesce za Predtrg; 12. v trškem sodnem okraju bodo volilni kraji: Blagovica za Črešnjice, Dob za Rove, Prevoje za Lukovico, Spodnje Koseze in Rafolče; 13. v kamniškem sodnem okraju bodo volilni kraji: Trzin za Depalovas, Dragomelj, Loko pri Megšu in Rašico, Mekinc za Tunjice, Stranje, Bistrice in Županje Njive, Špitalič za Motnik, Podhruška za Palovče in Loko, Zgornji Tuhinj za Šmartno in Hruševsko, Homec za Jarše, Homec, Radomlje, Šmarco in Voljčji potok, Moste za Kriv, Mlako, Podgorje, Moste in Suhadole, Lahoviče za Nasoviče, Lahoviče, Zalog, Kapljas in Klanec; 14. v črnomaljskem sodnem okraju bodo volilni kraji Adlešiči za Griblje, Stari trg za Ravence, Dol, Čeplje in Dolenjo Podgoro; Telčji vrh za Planino, Loka za Butoraj in Kot za Vinji vrh. — Občina Žalina v zatiškem sodnem okraju je samo za volitev iz kmetijskih občin volilni kraj za občine Luče, Križna vas in Dedni Dol. V splošnem volilnem razredu voli občina Luče v Žalini, občine Višnja Gora, Križna vas in Dedni Dol pa skupaj v Višnji gori.

— **Volilno gibanje na Koroškem.** V peti kuriji kandidira dunajski odvetnik dr. Pupovac in sicer na podlagi krščansko-socijalnega programa, proti dosedanemu poslancu dr. Lemischu. Če propade, kandidoval bo v kmetijskih občinah mljstatskih.

— **Deželni odbor istrski.** „Edinosti“ se poroča, da je premeščenje istrskega deželnega odbora iz Poreča v Pulj že sklenjena stvar, in je tudi gotovo, da Campitelli po razpustu deželnega zbora ne postane več glavar, nego da stopi na njegovo mesto sedanji puljski župan dr. Rizzi.

— **Nova imena ulic v Gorici.** Mestni zastop v Gorici je prekrstil nekaj ulic in sicer jim je dal nova imena po osebah, ki so kazale ves čas svojega življenja posebno sovrastvo do Avstrije. Sedaj je politična oblast posegla vmes in je sistirala nova imenovanja.

— **Deficit Trsta** znaša po proračunu mestnega magistrata za prihodnje leto 2,910.580 kron.

— **Umrli.** Umrli je umirovljeni dvorni operni pevec gosp. Ludovik Weiglein, rodom Ljubljčan. — Umrli je Draždanah princ gosp. Jurij Schönburg-Waldenburg, generalni adjutant saksonskega kralja, posestnik fidejkomisov Lož in Šneperk na Notranjskem, v starosti 73 let.

— **Izpred sodišča.** Fijakar Fr. Černe ml., ki je pred tedni na Dunajski cesti neusmiljeno pretepaval svojega konja in se tudi lotil užitninskega paznika Galeta, je bil 7. t. m. pri c. kr. deželnem sodišču obsojen na jeden mesec ječe.

— **Porod v gostilni.** Dekla Marija Cukale, ki je dosedaj služila v Št. Petru na Krasu, je prišla v Ljubljano

in je prenočila v neki gostilni v Kolodvorskih ulicah, kjer je ponoči porodila otroka ženskega spola. Pripeljali so jo še ponoči v deželno bolnico.

— **V beg zapodilo.** Minolo nedeljo je v Šiški 6 kmetov iz Mednega kar 15 vojakov zapodilo v beg. Orožniki so jednega teh kmetov izročili sodniji.

— **Nesreča ali hudodelstvo.** Dne 8. avgusta napotil se je 42letni Janez Šobar iz Dolenje vasi pri Ribnici v Ameriko; v 8 dneh prišel je čez morje, ter se je nameraval peljati v Tovor, a do danes ni še prišel tja, akoravno je brzojavil sorodnikom iz Novega Jorka, da pride. Med Čikagom in St. Paulom so ga sopotniki pogrešali, klobuk, omot in kovčeg je pustil v kupeju. Sedaj pozvedujejo sorodniki, pa zaman. Mogoče, da ve kdo kaj bolj podrobno od sopotnikov, kateri so sedaj v Ameriki.

— **Navihan postopač na ljubljanskem magistratu.** Dne 21. septembra 1899 je orožniški postajevodja Ivan Kompoš na Pivki aretiral zaradi postopanja nekega Gottlieba Friesacha, kateri je postal tako silovit, da je orožnika ranil. Vsled tega je bil pri deželnem sodišču tukaj obsojen na šestmesečno ječo. Kazen je prestal 24. aprila t. l. in takrat se je izročil mestnemu magistratu. Izročene je napovedal, da je rojen v Klauenburgu na Holandskem in tudi tje kaj pristojen. Vse napovedi so bile neresnične, in kamorkoli se je pisalo, povsod je prišel odgovor, da se ni moglo dognati domovinstva Gottlieba Friesacha. Govoril je več jezikov in prepotoval vso Evropo. Od 24. aprila do sedaj je sedel na rotovžu v zaporu, sedaj pa je mestna policija le dognala njegovo domovinstvo in njegovo pravo ime. Pristojen je v Roudničko pri Kraljevem Gradcu, je rodom Čeh, po poklicu trgovski pomočnik in se piše Vencel Lankaš. Policija ga je bila antropometrično izmerila in ga dala fotografirati.

— **Ustrelil se je v Gorici v vojaški bolnici infanterist Alojzij Žižko iz Smolincev pri Mariboru.** Star je bil 22 let in služil pri vojaki drugo leto. Ustrelil se je v navzočnosti drugih vojakov. Krogla je šla skozi srce in hrbet ter se je zakopala v zid. Žižko je bil v dveh sekundah mrtev.

— **Na osem let po nedolžnem obsojen.** Poročali smo, da je bil meseca avgusta v Dobrunjah ubit posestnik Jakovšek. Sum je padel na njegovega sina in vojaško sodišče ga je obsodilo na 8 let v ječo. Sedaj se je izkazalo, da je bil po nedolžnem obsojen. Pravi storilci so že pod ključem.

— **Ubegel vojak.** Domobranski novinec Fr. Rus iz Žice pri Krki je 24. oktobra pobegnil iz Ljubljane in ga doslej še niso zasledili.

— **Z vlaka padla je v Rimskih Toplicah 70letna M. Blatnik.** Odprla je samovoljna vrata železniškega voza. Kolesa so ji šla preko nog.

— **Prijet požigalec.** Dne 31. m. m. je gorelo pri Matiji Bukoveu v Blatniku, občina Črmošnjice. Ker je tisto noč hotel ulomiti pri Bukoveu tudi neki tat, sumili so, da je požigalec znani tat Fr. Brinskele, katerega so zaprli. Brinskele je svoje hudodelstvo že priznal.

— **Otrok zgorel je v Slovenji vasi na Štajerskem posestniku Palu.**

— **Konjska pijavka v ustih.** Dalmatinski Pučki list prinaša vest, da je zdravnik nekemu mladenču iz ust izlekel konjsko pijavko, katera se mu je prilepila na gilo. Da mu zdravnik ni izlekel pijavke, bi bil mladenič umrl, ker mu je že mesec dni pila kri. Pijavka mu je prišla v usta, ko je mladenič pil vodo iz neke mlake in požrl tudi pijavko.

— **Strašni surovež.** V Bozenu je bil te dni zaprt nek kočjaž, ker je pri ondotnem hotelirju z enim udarcem pesti postrežčeka tako po glavi udaril, da je isti eno uro nato

v bolnišnici umrl. Kočijaža se je vsak ugibal, ker je bil poznan kot surovež in razbijač. Redarstvo ga je prijelo in stavilo pod ključ.

— **Nesramneži.** Na Dunaju je redarstvo zaprlo soproga Henrika in Ernestino Kolben, katera sta imela nek salon, v katerem so se shajali dunajski lahkoživci v izvrševanje svojih gnjus. V ta salon sta soproga Kolben primamila mlade deklice, katerim so obljubili, da jih gospa Kolben pouči o telovadbi in jim tudi pove tajno sredstvo, s katerim si bodo ohranile svežo kožo na lieu. Za to gnjusno brezdnost je doznalo redarstvo in je nepričakovano udrlo v stanovanje sprogov Kolben ter našlo res tako stanovanje, kakor je prijava povedala. Henrika in Ernestino Kolben so precej peljali v zapor, službujoče osebe so bile zaslišane in potem odpuščene. Stanovanje je redarstvo zaprlo in zapečatilo.

— **Samomor dveh zaljubljenecv.** Pred nekaterimi dnevi sta izginila na Dunaju agent Karol Reinhardt in njegova zaročenka Marija Nedelkovits. Nihče ni vedel, kam sta šla. Minoli dan pa so zagledali pasanti z Aspernskega mostu dve trupli, plavajoči v Donavskem kanalu. Trupli so bili zvezani z vrvjo. Neki čolnar ju je spravil v čoln in pripeljal na breg. Takoj so spoznali, da je to 26letni Reinhardt in 20letna Nedelkovits. Stariši Nedelkovitseve niso hoteli privoliti v možitev, ker je izgubil ženino pred kratkim službo. Zatorej sta se zaljubljenca sama končala.

— **80letnica barona Ivana Filipovića (Philippovich).** Pred par dnevi je obhajal 80letni rojstni dan feldcajgmajster Ivan Filipović. Odlikoval se je v mnogih vojnah, tako leta 1848—49. proti ogrski revoluciji v Italiji. Jubilar je bil leta 1863. cesarjev pribočnik. Leta 1865. je bil imenovan cesarskim namestnikom v Dalmaciji, leta 1869. vojaškim poveljnikom v Kostnici, leta 1874. na Moravskem in v Šleziji, leta 1877—1880. je bil poveljnik za hrvatsko pokrajino (granico) in poveljnik voja v Zagrebu. Odlikovan je z nebrojnimi avstrijskimi in tujimi redi, ter je imejatelj 70. pešpolka. Po rojstvu je Hrvat, iz malega mesteca Gospića. Tam so se priselili Filipovići iz Bosne. Brat tega Filipovića je bil za okupacije Bosne glavni zapovednik avstroogrške vojske.

— **Osveta.** Pavel Klepić, 18letni mladenič, se je pripravljaj na poroko z Sofijo Kovačičevo, katero je bil vprašal za roko. Nekaj časa sta živela skupaj prijazno in mladenič je prihajal vsak dan v hišo. Vender se je Sofija nekako premislila in slednjič je naravnost izpovedala Pavlu, da ga ne mara, ker je hudoben človek. Mladenič je početkom izjavil, da mu je vse jedno, samo da mu povrne podarjenih 72 K in pa stroške za oklic poroke. Dne 22. avgusta je prišel Pavel v stanovanje Sofije in zahteval obečanih mu 100 kron, katere je tudi dobil. Denar je spravil in izjavil: „Zdaj vem, kaj hočem.“ Potepal se je nato noč in dan po polju in ulicah, vedno s pištolo za pasom, ter iskal Sofije. Ker je pa ni dobil, je navadno sprožil pred njeno hišo par strel v zrak. Sofija se je bala celo v cerkev zahajati, ker bi jo bil Pavel gotovo ustrelil, kakor ji je večkrat obečal. Nekega večera je z nekim Pecarkom razsajal pred hišo Sofijinih roditeljev in nakrat je sprožil par strel v zrak. V tem času je bila Sofija skrita za oknom in je vse videla. Ko so začeli streljati, je pobegnila v posteljo in se skrila. — Nekaj časa za tem je slišala razgovor pred oknom in tudi petje. Nakrat je Pavel sprožil skozi okno proti postelji in strel je udaril v steno nad Sofijino glavo. Pavel je dejal svojemu prijatelju, da je izvršil, kar je želel, ker je mislil, da je Sofijo zadel v glavo, dobro vedoč, na kateri strani sobe se nahaja Sofijina postelja. Nesrečnega ženina so drugi dan prijeli orožniki in ga odvedli v zapor. Pred sodiščem je Sofija pričala proti Pavlu, ki si je za svojo gorečo ljubezen zaslužil eno leto zapore in plačanje vseh stroškov.

— **Kako so »zdravili« srbskega kralja Aleksandra.** Srbski kralj Aleksander je imel še pred nedavnim časom rad

svojo sorodnico, lepo hčerko polkovnika Konstantinovića. Milan je hotel, naj jo Aleksander poroči. Aleksander ni imel nič proti temu. Kraljica Natalija pa je na vsak način hotela, da se njen sin poroči z odličnejšo damo, ker da si je polkovnik Konstantinović srbskega kraljevega rodu, vender je njegova žena samo hči nekega tržaškega kupca. Kraljica Natalija je naročila Dragi Mašin, naj ozdravi kralja Aleksandra od teh ženitovanskih mislij. Kakor so pokazali dogodki, je Draga Mašin kralja Aleksandra korenito ozdravila. Rodovina polkovnika Konstantinovića zapusti Srbijo.

— **Italijansko šolstvo vedno pada.** Materialna beda, ki vlada po tem srečno nesrečnem kralju, ne dovoljuje niti najpotrebnejše duševne hrane. Nedavno poslala je Apulija kralju prošnjo, da bi se tam odpravila obvezna obiskava šol. V mnogih krajih se zapirajo šole radi nedostatka učiteljev. Na tak način je tudi mesto Casteglione „popravilo“ svoje finance. In ta Italija obsiplje vso Evropo z delavci, ki prinašajo v svoja nova bivališča samo bedo in zlodejstva.

— **Novi slučaj rop v Italiji.** Minoli mesec je neki Paradis, rodem Francoz, zdaj prebivajoč v Cagliarih v Italiji, šel je v istem mestu v urad „Banca d' Italia“ in ondi vzdignil svoto 46.000 frankov. To svoto je položil v torbo, katero je z njim nosil mladenič Salvatore Orani. Francoz je uradnik rudarnice v Mafidano in nesel svoto agentu iste rudarnice. Ko je z mladeničem prestopil prag hiše, v kateri biva agent, so jih napadli z noži. Mladenič je bil preboden, in na mestu mrtev obležal, uradnika so pa močno poškodovali. Svoj smoter rop pa so popolnoma izvršili in z denarjem ubežali. Redarstvo ni še prišlo zločincem na sled.

— **Strelna udarila med lovce.** Več lovcev iz mesta Sassari v Italiji je šlo jahaje na lov. Tam so se pridružili nekateri drugi posestniki, in vsi skupaj so šli na lov proti okraju Nurra. Nakrat se je vzdignila nevihta, in blisk je sledil blisku, in strelna je udarila med jahajoče lovce ter zadela Ivana Alvana, ki se je zgrudil zajedno s konjem na tla. — Strelna mu je zažgala in raznesla vso obleko, koščeki dežnika in klobuka so trčali po zraku. Tudi ostali 4 lovci so popadali omamljeni s konji vred. Oni, ki so šli peš, so pomagali ponesrečenim, ter rešili vse razun Alvana, ki ga je strelna ubila.

— **Na pariški razstavi.** Ljudstvo, katero še zmiraj v velikem številu posečuje izložbo, zahaja prav rado do podobe predsednika transvaalske republike. Na podnožje Krügerjeve podobe postavijo Parižani večkrat šopek cvetlic. Te dni se je predrznila neka angleška gospa podreti med ljudstvom, in je v pričujočnosti drugih pljunila na Krügerjevo poprsje. Občinstvo se je precej razsrdilo na predrzno Angležinjo in jo vso popljuvalo, nekateri so jo prijeli, in bi ji bili slekli obleko, da ji morejo pljuvati na nago truplo, a vender je prišlo za časa redarstvo, katero je nepremišljeno žensko rešilo iz neprijetnega položaja. Vsled tega se je sporočila zdaj misel, da vsi Francozki župani skličejo sejo občinskega sveta, kateri naj glasujejo pozdravno addresso za Krügerja in naj skupno oddajo, ko vstopi v Marseljo na Francozko zemljo.

— **Veliki požar.** V Novem Jorku v tvrdke Tarant & Comp v ulici Broadque je eksplodiral sod špirta, kateri je povzročil požar. Poslopje je popolnoma uničeno in tudi železniška proga, katera je izgrajena zgoraj tvornice, je bila hudo poškodovana. Računi se, da je ponesrečilo od 150 do 200 oseb. Škoda se računi na 7 milijonov kron.

— **35 let po nedolžnem v ječi.** Leta 1865. je bil v kalabrijski vasi Palizzi ubit vrtnar Anton Damico. Radi umora je bil obsojen v dosmrtno ječo kmet Francesco Crea, ker se je z Damico sovražil in ni mogel povedati, kje je bil usodnega dne. Prodali so mu hišo in posestvo, da so pokrili sodnijske stroške in odvetnika, a mlada žena obsojenčeva je kmalo na to od žalosti umrla. Troje otrok se je izselilo v Ameriko in se ne ve, kje so. 2. novembra m. l. pa se je

javil sinovec obsojenega Crea, da je umoril Damico. Radi zastarenja ne more biti več kaznovan. Nesrečni Crea, 72letni starec, je prebil v ječi že 35 let po nedolžnem.

— **879 let zapora in 690 let policijskega nadzorstva** je skupno dobilo 231 obtožencev v velikem Maffia procesu v Palermi. Sodna dvorana je bila za toliko število obtožencev premajhna, zato so bile obravnave v cerkvi reformiranih. Pri obsodbi so obsojenci naredili tak kraval, da so orožniki z največjim naporom naredili mir.

— **Številno razmerje moških in žen v evropskih državah.** Po statističnih podatkih pripada v posameznih evropskih državah na 1000 moških prebivalcev žensk: v Bosni 894, na Grškem 919, na Srbskem 946, v Rumuniji 974, v Italiji 955, na Nizozemskem 1036, na Švedskem 1027, v Rusiji 1028, v Prusiji 1036, v Nemčiji 1037, na Španskem 1040, na Avstrijskem 1044, na Angleškem 1048, na Danskem 1053, na Švedskem 1055, v Švici 1056, v Norvegiji 1073, na Portugalskem 1078. Tudi v Severni Ameriki je manj žen nego moških. Tam pripada namreč na 1000 moških 953 žen.

— **Hruške za 1000 frankov** je kupil v Parizu neki posestnik vozov. Seveda ne prostovoljno. Stvar je bila takole: Posestnika vozov je pozval gospod St. Aubert v Rul Bolivar, naj pošlje nemudoma voz za deset oseb. Dotični posestnik je poslal takoj eleganten break s parom lepih konj na zaznamovani prostor. Še predno pa je došel dotični voznik do rečene hiše, ga je ustavil lepo oblečen gospod, ki je voznika karal, kje se je toliko časa mudil, ter mu velel, na pelje na place du Havre, češ, ondi so prijatelji. Ko sta dospela tja, je gospod izročil kočijažu le majhen zabojček, katerega je moral naglo nesti v hotel, a ga ni našel, a tudi svojega voza in konj ne. Slepac se je že odpeljal, in Pariz je tako ogromno mesto, da je vse skupaj bržčas izgubljeno za vselej. A zabojček, ko so ga na policiji odprli, je bila v njem hruška. To hruško je mogel voznik obdržati za voz in konja, ki so vredni 1000 frankov.

— **Živali in drevesa dediči.** Po svetu se dogajajo čudne reči, med drugimi se tudi dogodki, da poseda kaka žival ali celo kako drevo čisto več premoženja, kakor ga marsikak kmetič zamore imeti svojega. So ljudje, ki ob smrti volijo svojemu ljubljencu, naj je vže žival ali rastlina po velike svote denarja, za katerega naj se potem oskrbuje dotično žival ali drevo. Tako na pr. zapustil je bogat Anglež jabolčnemu drevesu, pod katerim je najraje sedel 5000 kron, da se drevo nadalje oskrbuje. V Athenesu v državi Georgiji nahaja se drevo, ki se mora imenovati pravi posestnik. Početkom devetnajstega stoletja bilo je drevo last nekega polkovnika Jacksona, ki ga je sam ugajil in oskrboval ter počival od dnevnega truda v njegovi senci. Polkovnik se je staral, drevo pa je bilo vedno krasnejše. Boječ se, da po polkovnikovi smrti ostane brez vodstva, dal je Jackson veliko svoto temu drevesu, katerega je dal vknjižiti kot lastnika celega onega vrta. Neki drugi ljubitelj psov pa je zapustil dvema psema, ker sta bila potomca velike doge, ki sta mu nekdanj življenje rešila, iz hvaležnosti 700 kron. Londonska bogata samica zapustila je svoji papigi, katera ji je delala zabavo 28 let, skoro 6000 kron in še 400 kron za napravo nove kletke. Tudi mačke imajo svojo zastopnico v dedščinah in sicer v Ameriki, katera razpolaga z 4000 kronami.

— **Zapuščina milijonarja.** Markir de Bute v Londonu je zapustil testament, v katerem so sledeče zapuščine: 25.000 frankov za vsakdanje molitve v katedrali Ohanu; 500.000 fr. za zgradbo cerkve v Ohanu in v Whithoru; 125.000 frankov za katoliško zavetišče sv. Andreja; škofu Agryllskemu je zapustil legat z 5000 frankov prihoda na leto; škofu Gallowayskemu prihodkov za 2500 frankov na leto; 50.000 fr. za osnivanje ali urejanje bolnišnice v Kardifu, z obvezo, da katoliške nune strežejo bolnikom; 25.000 frankov je zapustil

škofu sv. Andreja; škofu Edinburškemu je določil popravek njegove privatne kapele v Falklandu; 500.000 je zapustil svoji soprogi in drugih 100.000 frankov letnih prihodkov ter vso zlatnino in biserje; vsakemu sinov je zapustil 2.500.000 frankov; 500.000 frankov je zapustil za zavetišče zapuščenih otrok v Rothesayu in Ohanu, 1 milijon frankov za osnutje kolegija sv. Andreja v Blairu; letni prihod 2500 fr monsignoru Capel in 500.000 frankov svojim uradnikom in služabnikom. Poleg teh glavnih volil je še par sto manjših zapuščin, katerih naštevanje bi bilo predolgo.

— **Čudoviti otok.** Kapitan Thullen zapovednik ladije „Ville de Barcelone“ je bil odkril blizu obali v sredozemskem morju mali otok. O tem je obvestil pomorsko oblast v Toulonu. Od tod je šla na označeni kraj komisija, ki pa ni našla nikakega otoka. Torpedovke, koje so bile poslane, da poiščejo otok, so poskusile meriti morsko globočino na vseh krajih, da bi iznajdle otok, ali brez uspeha. Najbrže je kapitan Thullen videl po reki Rodan na morsko plitvost nanešeni pesek in drugo blato, kar je morje pozneje zopet razneslo in skrilo.

— **Od česa ljudje umirajo.** Angleški tednik priobčuje zanimivih podatkov iz strokovnih krogov, za kakimi boleznimi umre največ ljudi. Tako na pr. jih umre od vsakega milijona samo 900 radi starosti. Od vsakovrstnih vročinskih bolezni umre jih 30.000, od kašlja 28.000, od revmatizma 7000, od škrlatice 5000, največ pa jih umre od plućnih in sapnih bolezni.

— **Jezik opic.** Ameriški naravoslovec R. L. Garner se je dolgo let pečal z jezikom opic. Izdal je o tem tudi učeno knjigo „The Speech of Monkeys“, ki je izšla tudi v nemškem jeziku pod naslovom: „Die Sprache der Affen.“ Prevod je oskrbel dr. William Marshall. Z jezikom opic so se bavili različni učenjaki že od časov lorda Nonbodda (1775). Garner pa je prvi, ki je z eksperimenti dognal več opičnih besed. Dognal je, da se tako zvane kapucinske opice v Cincinnati razumejo docela, ter da rabijo vedno iste besede, kadar izražajo strah, bojazen, lakoto ali žejo. Opice se med seboj svare in opozarjajo na nevarnost. Garner je posnemal opice in izgovoril glas, ki izraža strah. Takoj se je opica prestrašila in pobegnila. Garner navaja različne besede, katere rabijo opice pri raznih prilikah. Opice se celo pogovarjajo, se sprašujejo in si odgovarjajo. Opice različnih vrst imajo sicer razne dialekte, vendar pa se razumejo med seboj. Garner je rabil pri svojih proučevanjih opičnega jezika tudi fonograf. Opice so fonograf, ako je ponovil njih besede docela razumele. Garner dokazuje, da imajo opice tudi smisel za barve, za številke, mero in za glasbo.

— **160 vojakov se je zastrupilo** te dni v garniziji na španjskem otoku Majorka. Vzrok zastrupljenja je bilo najbrže zavžito slabo meso. Ker so dali vojakom takoj potrebna zdravila, je večji del istih že okreval. Uvedla se je preiskava.

— **Polk Citty.** V Londonu se delajo velike priprave, za sprejem iz Afrike se vračajoči polk Citty. Ta polk je sestavljen iz sinov londonskih meščanov in prebivalcev v obče. Ko je ta polk zapuščal London in se podajal na bojišče v Afriko, so hladnokrvni Angleži bili nakrat znoreli in so v norenju in rajanju daleč pretekli vročokrvne Španjce in Sicilijance. Skoro vsakega teh vojakov so pijanega nesli v parnik, ker sam gotovo ne bi bil prišel na brod in tudi ne v Afriko? Angleži štejejo v posebno zaslugo temu polku uspehe, katere so imeli Angleži v Afriki, ker so ta polk sestavili takrat, ko so v London bile prispele vesti o porazih angleške vojske ob reki Tugeli, pri Maggersfontainu in drugod, ter so ga z vso hitrostjo odpravili na bojišče. Vojaki se izkreajo v luki Southampton in od tod se po železnici odpeljejo v London, kjer jih pričakuje pravo slavje. Po ulicah, po katerih bodo korakali, visele bodo zastava in stali slavoloki. Precej od postaje se podajo pred gradsko hišo. Ondi jih čaka lordmajor

(župan) in jih pozdravi v imenu prebivalstva mesta London. Pred cerkvijo sv. Pavla se priredi na stopnicah altar in brala se bode na odprtem sv. maša zahvalnica. Potem bode slavnostni sprevod po raznih ulicah ogromnega mesta. Zvečer se priredijo banketi v čast častnikov in moštva. Pričakujejo jih torej, kakor zmagovalce, in jim priredijo triumfalni uhod, oni pa niti ne vedo za kaj, saj jih je bilo na bojiščih zmiraj po 50 na enega Bura, kateri je možato in hrabro branil domačo grudo proti njihovu ropu.

60.000 kron znaša glavni dobiček „Invalidendank-loterije, kateri se po odbitku 20 % v gotovini izplača. Mi opozorimo naše častite bralce, da je srečkanje 10. novembra t. l.

Loterijske srečke

V Lincu dne 3. novembra t. l.: 89, 79, 68, 13, 66.

V Trstu dne 3. novembra t. l.: 79, 49, 45, 34, 15.

V Pragi dne 7. novembra t. l.: 78, 27, 31, 33, 41.

Tržne cene.

V Ljubljani dne 9. novembra 1900. Pšenica K 7.80 h, rž K 6.80 h, ječmen K 6.— h, oves K 6.30 h, ajda K 7.— h, proso K 7.— h, turšica K 6.— h, leča K 8.— h, fižol K 9.50 h. Vse cene veljajo za 50 kilogramov.

Največji izbor.

Skrbno izdelovanje

Najnižje cene.

Popravila.

Preobleke.

L. Mikusch,
tovarna dežnikov,
Ljubljana, Mestni trg 15.

36

100—300 gold. na mesec

zamorejo osebe vsakega stanu na vsakem kraju gotovo in pošteno brez kapitala in zgube zaslužiti z prodajo postavno dovoljenih državnih papirjev in srečk.

Ponudbe sprejme **Ludwig Oesterreicher**,
Deutsche Gasse 8 Budapest. (10—10)

Nikaka skrivnost ni več

napraviti si vsakdo doma sam brez vsake priprave in težave najfineje likerje po francoskem sistemu s pomočjo ekstraktov, ki stanejo za napraviti po 5 litrov likerjev: Tropinovec, Absinc, Vermut, Ruski pelinovec, Češki liker, Kimel po 80 kr.; Slivovec, Rum, Češnjavec, Alaš, Alpski liker po 85 kr. in Konjak, Benediktinec, Chartreuse, Pilzenski liker po 95 kr. Razpošiljam proti predplačilu v znamkah ali poštno nakaznico; po poštnem povzetju 10 kr. več. Vsaki pošiljati pridenem navodilo, kako se napravi liker. Preprodajalcem, če naročijo več blaga mnogo ceneje. (18—25)

Anton Rukavina

Trst. Via Belvedere št. 23.

Velika zlata in srebrna loterija za vojaške invalide.

Jutri srečkanje.

Glavni dobiček

60.000 kron

v gotovini z 20% odbitka.

Invalidne srečke po 1 krono

priporoča **J. C. Mayer**, menjalnica v Ljubljani.